

Conferència inaugural de la XXX Reunió del Cercle d'Economia a càrrec del president Artur Mas

Sitges, 28 de maig de 2015

Molt bona tarda a tothom,

En primer lloc, volia agrair-los novament la invitació a participar en aquestes jornades. Jo ja fa anys que hi assisteixo, en els últims 4-5 anys com a president de la Generalitat, i, abans, com a cap de l'oposició. He estat en els dos costats de la taula i vostès m'han convidat sempre. Per tant, això ho vull agrair d'una forma especial. Feia molts anys que no podia venir amb un títol com el que vostès hi han posat aquest any en què, per primera vegada després de set anys, es parla de com es consolida la recuperació econòmica. Tenia moltes ganes de poder comparèixer sota un títol com aquest perquè aquests darrers anys no era exactament així i, òbviament, no es podia titular d'aquesta manera.

Volia començar fent quatre o cinc reflexions per donar temps al col·loqui que m'han dit que després hi hauria.

La primera reflexió va en la línia següent. Després de set anys de crisi profunda i de doble recessió, i parlo de doble recessió perquè tots recordem com van venir les coses l'any 2008-2009, però després com van recaure el 2011, 2012 i principis del 2013. Per tant, ens hem trobat en set anys amb dos impactes negatius a la vegada, un sobre l'altre encara és molt més lesiu. Després d'aquests set anys de crisi i de doble recessió, l'economia catalana és la que més pesa i la que més aporta al conjunt de l'Estat. Dic això perquè podria haver passat diferent després d'aquests set anys, però en aquest moment és així: és la que més pesa i la que més aporta.

Segurament això és perquè en el nostre cas el PIB va caure menys durant la crisi que a la mitjana de l'Estat espanyol. Va caure menys aleshores i ara creix al mateix ritme, amb ritmes equivalents en el cas d'Espanya i Catalunya. En el nostre cas, l'inici del creixement es va produir una mica abans que a la resta l'Estat, concretament un trimestre abans. Portem a Catalunya vuit trimestres consecutius amb increment de l'activitat econòmica. La resta d'Espanya en porta 7, i per tant portem un trimestre d'avantatge.

A més a més som, en valor absolut, l'economia que dona ocupació a més persones, dintre del conjunt de l'Estat i després de set anys de crisi. La que més ocupació dona en el conjunt de l'Estat, malgrat dues coses que val la pena recordar. La primera és que no som la comunitat més poblada, hi ha alguna altra que té més gent que nosaltres, però té menys ocupats en valor absolut. I la segona reflexió, que a vegades es deixa de banda i que crec que és especialment important, és que som els que aportem més ocupació al conjunt de l'Estat, tot i que la ràtio d'empleats públics sobre la nostra població és la més baixa de tot l'estat. I tenint en compte que l'ocupació pública per definició és la més estable, i sobretot en temps de crisi, això ens afegeix un punt a favor, perquè vol dir que si som els que més ocupats aportem i, a més a més, som els que menys ocupats públics tenim, vol dir que el

nostre element diferencial sobre l'activitat privada encara és més significatiu. I això sobretot és mèrit de vostès que no pas nostre. És un mèrit del teixit productiu del conjunt del nostre país.

Ja els puc anunciar, i això poc o molt s'intueix, tot i que encara no es puguin fer públiques les dades, que aquest mes de maig tornarà a ser un molt bon mes des del punt de vista de l'ocupació a Catalunya. No es poden donar encara dades oficials, a més el mes no s'ha acabat, però tornarem a tenir un bon mes des del punt de vista de l'ocupació i de la reducció de l'atur. Recordar en aquest sentit que a Catalunya portem 22 mesos consecutius de reducció de l'atur, si comparem cada mes d'aquests 22 darrers amb el mes equivalent de l'any anterior. 22 mesos consecutius, de manra que estem parlant gairebé de dos anys. Per tant, és evident que avui li posem el títol de com consolidem la recuperació econòmica, però vol dir que la feina s'ha fet des d'abans. No és una feina que estan improvisant ara, sinó que les bases s'han posat en aquests anys anteriors.

Vull recordar també que, en aquest sentit, tot i que seguim tenint una xifra d'atur alta, a Catalunya estem 4 o 5 punts per sota de la xifra d'atur de l'Estat espanyol. Això s'ha mantingut al llarg d'aquests anys de crisi i recessió i, vull fer notar que en aquest moment, com que seguim tenint una xifra d'atur alta, des del Govern de Catalunya estem fent tota una sèrie d'accions de xoc per intentar ajudar els col·lectius més febles. Per exemple, gràcies al pla europeu anomenat de garantia juvenil, que s'està implantant aquest 2015 i seguirem implantant el 2016, a Catalunya això significarà que d'entrada, ja en aquest moment, destinarem uns 80 milions d'euros a ajudar a persones joves, de menys de 25 anys, que és on es concentra una part significativa de l'atur, o bé a formar-se millor o bé a tenir una pràctica per entrenar-los, o bé a tenir directament un lloc de treball. Això és un pla intens per lluitar contra l'atur juvenil, de menys de 25 anys, que, insisteixo, és on tenim un dels problemes, no l'únic, més significatiu.

Però en els propers dies també farem una altra cosa, perquè tenim un altre col·lectiu de gent, que són la gent més gran, per sobre dels 45-50 anys, que també estan en posició dèbil en el sentit de trobar una feina quan s'han quedat aturats. I, en els propers dies, anunciarem també un pla específic de 50 milions d'euros per ajudar a persones de més de 45-50 anys a poder trobar una nova ocupació. Focalitzo en aquests dos àmbits de la població perquè, probablement, són els que tenen una situació més complicada des del punt de vista de l'ocupabilitat.

Per tant, el primer missatge per part meua és molt clar: Catalunya està tenint un pes decisiu en el que és aquesta consolidació de la recuperació econòmica. És la que hi pesa més, la que hi ha aporta més, i la que representa més ocupació. I lluita també, com la resta d'Espanya, amb aquests dos col·lectius importants, gent més jove i gent més gran, per intentar reinserir-los en el mercat laboral.

Segon missatge. En aquest moment de la recuperació, l'economia catalana és molt més holandesa o molt més flamenca (en el sentit territorial) o molt més danesa, que no pas abans de la crisi econòmica. D'això crec que no en tenim prou consciència, però crec que és una realitat que l'hem de saber explicar perquè realment és una realitat. No és un discurs ni és una invenció. Set anys després, malgrat les enormes dificultats que hem passat i que encara estem passant, tenim una economia, la catalana, més semblant a l'holandesa, la flamenca o la danesa. En què? Doncs en un aspecte clau que per nosaltres ha estat sempre

una obsessió i un gran objectiu i que ens n'estem sortint entre bé i molt bé: ser una economia molt més present al món. És una economia molt més exportadora, molt més inversora en els mercats exteriors (és a dir, gent de Catalunya que inverteix a fora), és una economia molt receptora, cada vegada més, de turisme estranger, i és una economia bona receptora d'inversions estrangeres. I la suma de tot això ens fa molt més presents en el món. Ens fa una economia molt més oberta.

Posaré alguns exemples gràfics que veuran que donen solidesa a aquesta afirmació que ens assemblem molt més a una economia com l'holandesa, la de Flandes o la de Dinamarca.

En aquest moment, i això no havia passat mai, i especialment mai abans d'aquesta crisi econòmica, gairebé el 60% de tot el que ven Catalunya a l'exterior es ven en els mercats internacionals i fora d'Espanya. Abans això era al revés. Veníem gairebé el 60% a Espanya i el 40% a la resta. Ara, venem gairebé el 60% fora d'Espanya i el 40% entre la resta d'Espanya i Catalunya. Això és un canvi substancial de la nostra estructura i dinàmica econòmica.

Un altre exemple en aquest mateix sentit. Malgrat que nosaltres pesem un 19% de l'economia espanyola, representem més del 25% de tota l'exportació espanyola, però un terç de totes les empreses regulars exportadores de l'Estat espanyol. Què s'entén per empresa exportadora regular? Aquella que ha exportat com a mínim durant els darrers quatre anys. Si agafen aquest índex, com a mínim empreses que hagin exportat en els darrers quatre anys, un terç de totes les empreses exportadores regulars de tot l'estat espanyol es concentra a Catalunya. És una xifra que, si la comparen amb el pes de la nostra economia i de la nostra població, és realment espectacular. És un dels sinònims d'aquesta capacitat que està demostrant l'economia catalana de presència en el món. Exportacions, per cert, que cada vegada són més importants i que estan creixent per sobre de les exportacions de la zona euro i de la Unió Europea i de les de la resta de l'estat. Aquesta és una transformació, insisteixo, principalíssima de la nostra economia. I s'ha fet precisament de manera intensa en aquests anys de majors dificultats.

També som de llarg el principal territori logístic connectat amb activitat productiva industrial del sud d'Europa, no només a l'estat espanyol. Tot i que després diré en quines condicions això es fa. Però la realitat és aquesta: cada vegada més l'àrea de Barcelona, afegint també la de Tarragona, s'han convertit totes juntes (i amb altres zones de l'Estat espanyol que també estan fent esforços en aquest sentit), en el principal territori logístic connectat amb activitat productiva industrial, és a dir, amb valor afegit real.

Insisteixo que això s'està fent i ens fa molt més similars al model holandès, flamenc o danès, però amb infraestructures de transport que no són ni les holandeses ni les flamenques ni les daneses. També vull fer notar això, perquè ens equivocariem si ens penséssim que competim en igualtat de condicions o oportunitats. Cada vegada ens assemblem més a aquestes economies que estava citant, però el nostre nivell d'infraestructures de transport, sobretot lligades a l'activitat econòmica, estan lluny del model d'aquests altres països que, certament, són països de molt èxit des del punt de vista de la seva presència internacional.

I també en aquest sentit posaré alguns exemples. Els posaré l'exemple del corredor Mediterrani, d'això s'ha parlat molt, a Catalunya, però també a València, a Múrcia, a

Andalusia... Hi ha hagut molts debats, hi ha hagut molt treball conjunt de moltes administracions en el pla europeu, de societat civil organitzada, de teixit associatiu. Hem batallat molt perquè això fos una realitat i, a nivell europeu, hem aconseguit que això es veiés clarament. Avui a Europa no es dubta que una infraestructura clau en el sud d'Europa i a l'Estat espanyol és precisament el corredor Mediterrani, i concretament el corredor ferroviari Mediterrani.

Com que sé que tindran aquí alts representants del govern central, els vull recordar, perquè quedi sobre la taula, que ni els accessos ferroviaris al port de Tarragona ni els accessos ferroviaris al port de Barcelona estan desbloquejats. I si no estan desbloquejats vol dir que estan bloquejats. És la nostra realitat. Si vostès se'n van als ports d'Holanda o Flandes veuran que la seva situació és radicalment diferent. En el nostre cas tenim aquestes infraestructures bloquejades. Això sí, i ahir es va comentar al Congrés dels Diputats, en els últims quatre anys s'han invertit a Espanya 13.000 milions d'euros en trens d'alta velocitat per transportar 29 milions de passatgers. A Rodalies, i això a Catalunya en sabem alguna cosa, perquè recentment hem tingut problemes molt importants, que no són nous, a Espanya s'han invertit en els últims quatre anys aproximadament 400 milions d'euros, contra 13.000, per transportar 400 milions de persones, contra 29. Jo ho deixo dit. Ho deixo dit perquè tinc la sensació que quan diem que no hi ha diners o que no hi ha diners suficients per fer les coses com cal fer-les, a vegades perdem l'òptica que potser estem utilitzant molts diners i recursos en una cosa que no es justifica des del punt de vista de l'eficiència del sistema. Perquè, insisteixo, transportem a través de l'AVE 29 milions de passatgers. Només a Rodalies estan transportant 400 milions de passatgers cada any.

Imaginín-se vostès, si som capaços d'assemblar-nos cada cop més a l'economia holandesa, flamenca o danesa, què podríem arribar a fer si tinguéssim les seves infraestructures. La pregunta que ens hem de fer també és aquesta. No només posar-nos en paral·lel cap a ells, sinó saber amb quins instruments compten ells i amb quins comptem nosaltres. Imaginar quin futur tindríem si tinguéssim instruments d'ordre més o menys similar.

Tercer missatge. Encarem aquesta consolidació de la recuperació econòmica amb millors tendències en temes que jo crec que són clau. El que ara els diré pràcticament no forma part del debat públic, segurament perquè són coses que van millor, i com que van millor desapareixen del mapa. Però sento la necessitat imperiosa de fer aquesta reflexió amb vostès, perquè crec que és en àmbits on s'ha fet molta feina i on tenim millors tendències que no pas abans de la crisi.

Concretament, tenim un bon sistema de producció científica i de recerca. El que segurament no se sap tant és què passa quan comparem el nostre sistema de recerca, jove (perquè de manera seriosa porta uns 20 anys d'impuls important), amb altres sistemes que estan funcionant des de fa molt més temps i amb molta més inversió en altres països d'Europa (tornem a posar per exemple el cas d'Holanda, i Dinamarca, etcètera). Resulta que si agafem el nombre d'ajuts de la Unió Europea per milió d'habitants, la ràtio de Catalunya (22,8) és la segona de tot Europa després d'Holanda i la quarta de tot el sistema científic europeu (entenen per espai científic europeu la inclusió de Suïssa i Israel). Si agafem aquests països, que no són de la Unió Europea, aleshores el primer és Suïssa, el segon és Israel, el tercer és Holanda i el quart és Catalunya. Això s'ha fet en els anys d'expansió i s'ha mantingut en els anys de recessió. Jo crec que és tremendament significatiu i molt qualitatiu. I, a vegades, no en som conscients ni nosaltres mateixos.

Un altre tema clau de cara al futur és que, en aquest moment, estem integrant tot el que són els centres de transferència tecnològica. Vostès saben que n'hi havia uns quants de relativament importants, però cap que tingués una massa crítica suficient. En aquest moment el nostre Departament d'Empresa està liderant aquesta concentració de centres de transferència tecnològica per intentar tenir massa crítica en aquest sentit, i traduir tots aquests avenços que s'estan fent en el camp científic en creació de riquesa.

Tenim un sistema universitari que és millor que no pas abans de la crisi. I hem perdut recursos i hem hagut d'incrementar matrícules per no perdre tants recursos. I hem hagut d'associar beques perquè no hi hagués gent que es quedés sense l'oportunitat d'anar a la universitat. I resulta que en aquest moment Catalunya ha situat tres universitats entre les primeres 100 del món d'aquelles que se'n diuen joves, de menys de 50 anys. Del rànquing de tot el món d'universitats joves, entre les 100 primeres n'hi ha tres de catalanes, i una fora de l'àrea de Barcelona, la Rovira i Virgili de Tarragona. Un fet difícil d'imaginar uns anys enrere i que es dona, per cert, amb universitats públiques. Com que ara estem sotmesos a tota aquesta dutxa escocesa que tot es privatitza en aquest país, resulta que per primera vegada tenim tres universitats públiques situades entre les 100 millors de les joves de tot el món.

S'estan produint canvis molt profunds i molt positius en la formació professional. Aquest tema l'hem agafat clarament i ens hi hem posat seriosament, i no s'havia fet mai en aquest país. Era la maria de sempre dins el sistema educatiu. Ara ens hi estem posant molt seriosament i amb resultats concrets, malgrat que fa poc temps que ens hi hem posat. Per exemple, a nivell de resultats, ja estem a la ràtio europea des del punt de vista de persones joves que es dediquen a la formació professional o van al batxillerat. A Europa això funciona amb el 60% d'alumnes que van cap al batxillerat i el 40% cap a la formació professional. Nosaltres teníem molta més gent cap a batxillerat que cap a l'FP i ara estem 60-40. Tenim menys gent en proporció als batxillerats i més gent a la formació professional. Aquí teníem una diferència i l'estem cobrint d'una manera clarament positiva.

En els darrers set anys, la gent que s'ha apuntat a la formació professional a Catalunya ha augmentat un 78%. Tenim 135.000 persones en aquest moment estudiant cicles de formació professional a Catalunya, un 78% més que fa set cursos. I encara que estigui a l'inici, tenim clar el model anomenat formació professional dual, anem clarament cap aquí. Fa un any vaig anar a un acte per entregar els 500 primers diplomes de l'FP dual, que vol dir amb pràctiques a les empreses, i aquest any que ve en tindrem 5.000. I d'aquí deu anys, perquè aquesta és una inversió a llarg termini, perquè estem parlant de formació, aspirem a tenir un 40% de tota la gent de la formació professional d'aquest país en la formació dual, per tant, amb implicació directa de l'empresa. Nosaltres d'aquí deu anys podem aspirar a tenir una tercera part, entre un 30 i un 40%, si seguim fent la feina que s'ha iniciat en aquests anys de crisi i en aquesta legislatura.

Tenim més èxit escolar que fa quatre anys. 5 punts més. És a dir, els nois i noies, quan arriben als 16 anys, es treuen el graduat més ara que fa quatre anys. I tenim menys abandonament escolar prematur, és a dir, quan els nois i noies arriben a 16 anys, molts més continuen estudiant alguna cosa, un batxillerat o formació professional. Encara estem lluny de les ràtios europees en aquest sentit, però en els darrers quatre anys hem baixat set

punts, del 29% que teníem fa quatre anys al 22% en aquest moment. L'objectiu és el 15, que és l'estàndard europeu.

I per últim, a la llista de coses que s'estan fent bé, cal destacar que tenim molta més presència d'idiomes en els nostres sistemes formatius en general. A l'escola, a primària, a secundària, a la formació professional, i a la universitat, a tot arreu. Aquest curs que començarà el mes de setembre més del 60% de totes les escoles catalanes impartiran alguna assignatura en anglès. Ja no es tracta només que ensenyaran anglès, sinó que més del 60% de les escoles catalanes ensenyaran alguna assignatura en anglès. I pensin que estem parlant de 3.000 centres escolars de Catalunya.

Quart missatge. Vostès, ho he sentit en algun punt dels seus programes i de les seves reflexions, reclamen eficiència pública. Major eficiència, ho deia el president del Cercle en la seva exposició inicial. Doncs bé, parlem un moment d'eficiència pública.

Com totes les grans organitzacions, evidentment les administracions públiques tenen deficiències, això és evident i vostès a vegades les pateixen. Però, en aquest moment, a Catalunya podem dir que: tenim més èxit escolar; menys abandonament escolar prematur; fem més operacions quirúrgiques que fa quatre anys; tenim menys llistes d'espera als hospitals; hem atès més persones en el sistema de dependència, per tant gent gran i persones discapacitades; i ajudem a més gent per l'habitatge, per les beques menjador, i per les rendes mínimes bàsiques d'inserció. Tot això junt que no pas fa quatre anys i disposem de 5.000 milions d'euros de recursos menys. Que és un 20% del nostre pressupost. Jo entenc per eficiència, amb els recursos disponibles, poder fer més i tenir millors resultats. I si entenem això per eficiència, en aquest moment a Catalunya tenim més èxit escolar, menys abandonament escolar prematur, menys llistes d'espera, operem més, ajudem a més famílies per l'habitatge, ajudem a persones per la dependència i, a més a més, ajudem a més persones a tenir una renda mínima d'inserció. Amb 5.000 milions d'euros menys.

Dit d'una altra manera, a Catalunya tenim la mateixa població que abans de la crisi, 7.500.000 de persones, la tenim més gran, la tenim més vulnerable, la tenim més empobrida, i per tant té més necessitats. I funcionem, des del punt de vista dels serveis públics fonamentals, amb un 20% menys de pressupost. Jo els comento això perquè a mi m'agradaria que això es veiés com un exemple d'eficiència, crec que ho és. No estem parlant de magnituds petites. I tot això que els dic és perfectament contrastable. Ara, evidentment això ha requerit una cosa, ha requerit ser més eficients, perquè si no se'ns hauria desmuntat aquesta prestació de serveis públics fonamentals i hauríem amenaçat els mínims de la cohesió social del nostre país. Per tant, s'ha hagut de ser més eficient, s'han hagut de marcar prioritats molt clares, s'han hagut de deixar de fer moltes coses per poder-les concentrar en això, i, a més a més, hem hagut de ser més sensibles. Perquè si no haguéssim sigut més sensibles, no hauríem posat les prioritats en aquesta llista que els he comentat. Les hauríem posat en tres àmbits. I la conjunció de tots aquests factors fa que avui puguem, no només aguantar a nivell de prestació de serveis públics fonamentals, sinó també de garantir que tots aquests mínims estan funcionant, i per tant estem ajudant de manera important que la cohesió social del país no se'ns esberli.

El darrer missatge, abans de fer una conclusió més política i de passar al torn de preguntes. En quines condicions estem fent aquesta feina? L'estem fent amb menys poder polític, i per tant amb menys capacitat de decisió; l'estem fent més ofegats financerament i més tutelats

financerament per part de l'Estat. I la conclusió d'això és que l'estem fent posant la cara, donant la cara pel descontentament sense tenir les eines senceres per fer la feina.

I això no ho dic només per Catalunya, segurament és un judici que valdria també per algunes altres comunitats autònomes. Però ho estem fent així. Ho estem fent amb menys capacitat de decisió. Perquè el president del Cercle acabava la seva intervenció fent una reflexió sobre què ha passat en l'últim any. Doncs mirin, en l'últim any el que ens ha passat és que hem perdut capacitat de decisió, hem perdut poder polític, estem ofegats financerament, i estem tutelats financerament. I en aquestes condicions estem fent la feina. Nosaltres i altres autonomies.

Perquè això no es pugui considerar que és una visió victimista o partidista, o només amb sentit català, els llegiré les conclusions de la Fundació BBVA, que fa poques setmanes van veure la llum, sobre com s'ha distribuït l'esforç d'ajustament entre administracions públiques dins d'Espanya.

Diu la Fundació BBVA: Els ajustaments s'ha concentrat principalment a les autonomies i corporacions locals, i s'ha preservat en canvi la despesa de les administracions de la Seguretat Social. Segona conclusió: donat el repartiment de competències entre les administracions públiques, els ajustaments dels serveis públics s'han concentrat en sanitat, educació i serveis socials. Tot responsabilitat de les comunitats autònomes. I s'ha preservat la despesa en pensions i atur, responsabilitat del Govern central. Tercera conclusió: diferències de despesa en serveis públics fonamentals entre territoris superiors al 60% són poc compatibles, diu la Fundació, amb la igualtat d'oportunitats en l'accés als serveis públics fonamentals. I última conclusió: les diferències en la despesa per habitant que realitzen les autonomies s'expliquen pels seus diferents recursos financers i no per les seves diferents necessitats.

És a dir, les necessitats són més o menys equivalents, però els recursos són molt diferents. I en sanitat i en educació, els recordo una vegada més, i això encara no s'ha resolt, que a Catalunya estem per sota de la mitjana, malgrat ser la tercera autonomia en l'aportació de recursos en el conjunt del sistema públic Espanya.

Per cert, estem fent front a tota aquesta situació amb un Govern en minoria. Com que vénen eleccions, vull recordar que tot això que els he explicat ho estem fent amb un Govern en minoria. Que sempre és molt més complicat que fer-ho amb majories molt més grans, perquè vol dir que el teu temps el dediques a tirar endavant, i moltes vegades no requereixes el tipus de negociacions que nosaltres hem hagut de fer aquests darrers quatre anys. Però també té una altra conclusió: hem estat capaços de fer molts pactes. Ara que es parla de pactes, hem estat capaços de fer molts pactes, perquè si no haguéssim pogut fer molts pactes, no hauríem pogut fer tot això que he explicat. A Catalunya moltes d'aquestes coses s'han fet per polítiques de pacte amb el Parlament, entre institucions públiques i teixit associatiu.

Darrera aportació per part meva. Un missatge més estrictament de conclusions polítiques. La primera va adreçada a això que els deia ara. Ofegar els governs autonòmics i carregar sobre les seves espatlles les polítiques de reducció de dèficit, les famoses retallades, que és el que s'ha fet, té conseqüències polítiques directes com s'ha vist aquest diumenge passat. Tot això no és neutre ni és gratis. Ara alguns es llepen les ferides i diuen, com ens han

pogut passar les coses que ens han passat, i parlo per les comunitats autònomes, no parlo d'ajuntaments, perquè a Catalunya d'eleccions autonòmiques no n'hi va haver diumenge. Parlo de comunitats autònomes. Es llepen les ferides, però vull recordar que aquestes ferides han estat autolesions. S'han de llepar les ferides que són les autolesions que s'han fet, perquè han posat sobre els governs autonòmics tota la pressió de la reducció de la despesa pública i en part sobre les corporacions locals. Ja que tenim aquí alguns alcaldes, els diré que les corporacions locals de tot l'Estat espanyol, que són unes 8.000, estan totes elles conjuntament amb superàvit. Per tant, no només no perjudiquen el dèficit conjunt de l'estat, sinó que ajuden que sigui més petit perquè estan en superàvit.

La segona conclusió política. El debat sobiranista a Catalunya no ha afectat la recuperació econòmica. Les dades són contundents en aquest sentit. Ni ha impedit fer els deures ni tenir les millors perspectives que tenim en aquest moment, millors en alguns àmbits que quan vam començar aquesta crisi econòmica o aquesta doble sessió. Repeteixo perquè això tinc interès especial a subratllar-ho. Suposo que tothom entendrà per què ho dic. El debat sobiranista no ha perjudicat la recuperació econòmica, no ha impedit fer els deures, i, a més a més, no ha impedit tenir millors perspectives en temes clau de país. En l'àmbit formatiu, l'àmbit de formació professional, i moltes altres coses en aquest mateix sentit.

Una altra conclusió política. Si volem que el clima i la cohesió social no empitjorin, i el president Costas s'hi ha referit abans, ni es deteriorin, és bàsic que els beneficis de la recuperació es distribueixin molt millor que no pas els sacrificis de la crisi. Sabem com s'han distribuït els sacrificis de la crisi, i s'han distribuït de manera molt desigual, i d'aquí una part dels problemes que en aquest moment hi ha sobre la taula, i en la nostra societat. Ara tenim una oportunitat, que els beneficis de la recuperació no es distribueixin de manera tan poc equitativa com els sacrificis de la crisi. I aquí entenc que per les paraules del president del Cercle d'Economia, se n'és perfectament conscient. M'ha agradat molt que el president Costas deixés dit que aquesta és una responsabilitat compartida, perquè és molt fàcil carregar només sobre les espatlles dels poders públics aquesta responsabilitat. Però tenint en compte que els poders públics no tenen tot el poder de la societat, sinó que el tenen relatiu, repartir més equitativament i amb justícia els beneficis de recuperació és una responsabilitat compartida, entre els poders públics, entre el teixit associatiu i entre el món empresarial. Aquí tothom tenim la nostra part dels deures i la nostra part de les responsabilitats.

I finalment, en el tema de Catalunya-Estat espanyol, el pitjor és no fer, això és el pitjor de tot. Ignorar el repte, quedar-se de mans creuades i mirar cap a un altre costat, que és el que ha estat passant. No s'ha fet res, s'ha ignorat el repte, s'han creuat de mans i han mirat cap a un altre costat. Es dirà, i amb això han resolt el problema? No. El problema segueix estant aquí. Per tant, com que jo sé que hi ha moltes sensibilitats diferents en aquest sentit i és legítim, es pot estar a favor d'un procés polític com aquest, s'hi pot estar en contra i es pot ser neutre. Però el que no es pot fer és ignorar-lo. El que es pot fer és semblar o fer veure que no existeix. I jo celebros que el Cercle d'Economia també tingui clar que aquest problema existeix i que està aquí i hi és. I, o ens hi enfrontem, amb la concòrdia que reclama el Cercle, o no el resoldrem, l'enquistarem.

I la meva conclusió finalíssima és: aquí tenim una incògnita, a Catalunya tenim una incògnita que hem de resoldre. I és si tenim una majoria dins de Catalunya a favor o en contra que Catalunya acabi tenint un estat per ell mateix. Tenim majoria o no? Aquesta incògnita s'ha

de poder resoldre, perquè si no resolem aquesta incògnita el problema es quedarà aquí, i s'enquistarà. Millor fer-hi front que no pas mirar cap a un altre costat. Millor fer-hi front, i de cara, que no pas quedar-se de mans creuades.

I jo apporto dues possibles reflexions en aquest sentit. La primera, com es pot resoldre aquesta incògnita? O el sobiranisme a Catalunya té prou força, que està per demostrar, per acabar constituint un estat en el país, o l'estat espanyol té prou iniciativa política per proposar una solució que després sigui acceptada per la majoria del poble català. Jo crec que la incògnita o la solució està en aquest punt. O uns demostren tenir prou força per acabar tenint una majoria clara en aquest sentit, i això s'ha de demostrar democràticament, o els altres tenen prou iniciativa política per proposar solucions i posar-les a votació.

Moltes gràcies.